

А.Ю. ШАХНО, канд. екон. наук, доцент, А.А. ІВАНОВА, студентка,
Криворізький національний університет

ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ОСВІТИ ЯК ІНДИКАТОР РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ

Для сучасної людини характерною рисою є процес підвищення рівня знань та їх використання у потрібному напрямку. Це сприяє інноваційному розвитку людського капіталу. Для суспільства є актуальним вміння користуватися комп'ютером, інтернетом та володіння іноземними мовами. Головною тенденцією в глобалізованому освіті дедалі ширше є впровадження освітньої моделі «освіта протягом життя», яка дозволяє людині адаптувати і розвивати свої компетенції та професійні навички у відповідності до швидких змін в економіці, на ринку праці та у відповідності до розвитку нових технологій. Ця модель включає такі підсистеми: неформальна та інформальна освіта (за ступенем інституціоналізації); дистанційна освіта (за способом організації навчального процесу); онлайн-освіта (за засобами реалізації); змішана освіта (поєднання традиційних та онлайн-засобів навчання). Але розвиток освіти із використанням сучасних технологій в Україні поки що не набув відчутного поширення [1].

Основною проблемою підвищення рівня освіти людського капіталу в умовах економіки знань є: недостатня якість освітньої системи; низький рівень інновацій; застарілість освітніх програм; мала кількість фахівців, які зайняті своїм саморозвитком; низька якість освіти в бізнес-школах; недостатнє фінансування державою освітніх установ; від'їзд висококваліфікованих фахівців та новаторів за кордон, де вони втілюють свої набуті знання й професійні навички та отримують за це винагороду; низька можливість працевлаштування молодих спеціалістів за фахом для втілення та вдосконалення своїх знань, отриманих в навчальних закладах [2].

Досягнення успіху в умовах економіки знань вимагає необхідність володіння людиною новими компетенціями, що мають постійно оновлюватись. Основними внутрішніми факторами формування інноваційних форм людського капіталу є: мотивація особистості до саморозвитку та самореалізації, досягнення успіху в своїй професійній діяльності, свобода вибору сучасних моделей та форм зайнятості, свобода пересування тощо. До зовнішніх факторів слід віднести: розвиток науково-технічного прогресу, доступність сфери освіти, розвиток інформаційно-комп'ютерних технологій, інституціональні перетворення на ринку праці в умовах формування нової моделі трудового життя. Експоненційний розвиток технологій і прискорене зростання обсягу знань є одним з важливих факторів, який визначає необхідність впровадження інноваційних форм освіти [1].

Таким чином, розвиток інноваційних форм освіти в Україні потребує впровадження комплексу заходів щодо забезпечення їх ефективного функціонування і розвитку, а саме: удосконалення відповідної законодавчої бази; модернізація та прийняття програм щодо розвитку інноваційних форм освіти; збільшення державних видатків на розвиток освіти та науки; матеріальне заохочення державою фахівців, які постійно займаються розробками нових технологій; підтримка з боку держави розвитку підприємництва, що призведе до збільшення місць працевлаштування молодих фахівців креативного мислення та нестандартного підходу; проведення освітніх заходів усіх форм для обміну досвідом, знаннями, технологіями; проведення безкоштовних тренінгів та майстер-класів для бажаючих здобути більш інноваційні форми освіти; проведення масових заходів з підвищення ораторської майстерності та лідерських навичок; залучення іноземних інвесторів для впровадження інноваційних технологій та нових технологічно-економічних програм; розробка стратегії щодо прискорення процесів інтернаціоналізації освіти. Впровадження запропонованих заходів щодо поширення інноваційних форм освіти сприятиме розвитку людського капіталу та підвищенню рівня конкурентоспроможності національної економіки.

Список літератури

1. Перспективи впровадження інноваційних форм освіти в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/karpenko-2ce3f.pdf>
2. Яровенко Т.С. Види інновацій в освіті та їх класифікація [Електронний ресурс] /Т. С. Яровенко// Вісник ДНУ ім. О. Гончара. Серія «Економіка». – Режим доступу: <http://vestnikdnu.com.ua/archive/201264/yarovenko.html>